

Tárgytematika / Course Description

Művészetterápia

AKNB_TTTM127

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Borbély Károly

Félév / Semester: 2021/22/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/2/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Cél: A hallgatók pszichológiai és pedagógiai tanulmányaira alapozva létrehozni a képességek és ismeretek szintézisét úgy, hogy az iskola életében, a nevelési gyakorlatban adódó speciális helyzetek, problémák megoldásában megfelelő empátiával, érzékenységgel, hatékonysággal és kreativitással tudjon együttműködni.

Feladat: A művészi kifejezés feltáró és öngyógyító aspektusainak megismerése, értelmezése gyakorlati feladatokon keresztül. Különböző terápiai módszerek tanulmányozása, programozása, azok alkalmazási lehetőségei az iskolában, családban és a gyógyításban, a segítő pálya sokféle színterein.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Program:

Elmélet

- A művészetterápia története, előzményei.
- A művészetterápia és a művészet pszichoterápia.
- A képzőművészet terápia feltáró jellege, lehetőségei a nevelésben.
- Az alkotás öngyógyító jellege, funkciója. Az önerő mozgósítása.
- Kreatív tevékenység csoportban. Csoportterápia és műhelymunka.
- Terápiai célok és eszközök összefüggései.
- Művészetterápia a gyógypedagógiában.
- A képi kifejezés nyelvi anyaga. A kép „beszéde”.
- A képi közlés előnyei.
- Népművészet és gyógyítás.
- Receptív művészetterápia. Műalkotások a terápiában.
- A képzőművészet terápia metodikája.

Gyakorlati feladatok

- › A művészetterápiák történeti előzményei, kialakulásuk. A képi kifejezés előnyei.
- › A képzőművészet terápia helye, lehetőségei az iskola és a család életében.
- › Egyéni mappa készítése. A színek, formák fejezzék ki alkotójuk egyéniségét, jellemezzék őt.
- › Személyes élmény képi kifejezése. Egy pozitív és egy negatív érzés megjelenítése színekkel, vonalakkal, foltokkal.
- › A gesztus kifejező ereje, tartalma. Firkálás „automatikus”, ösztönös mozgásokkal, szénnel, ujjakkal, (10 db.) majd egy kiválasztott firka tudatos folytatása színes krétával.
- › „Hogy érzi magát?” Különbéféle érzéseket kifejező gesztusok létrehozása színesen, ecsettel, ujjakkal, festékkel.
- › Állatképek rajzolása, festése. „Milyen állat lennél, ha állat lennél?” (aktuális szelf)
- › Farajok.(évszakoknak megfelelően)„Milyen fa lennél, ha fa lennél? Az aktuális és a vágyott „én” megjelenési formái.
- › A színek kifejező ereje, pszichés tartalmak, különféle érzelmi állapotok megjelenítése színekkel. („Énkép”;„Merülök”;„Repülés”;„Rebbenés”;„Áradás”,„Szökellés”, Elcsitulás”, „Kierek a fénybe”,„Újjáéledés”, „Utazás”...)
- › Megoldottam egy problémát, túlléptem(túllépek) egy krízisen.
- › „Ellenszenves arcok” Újságból kiválasztott arcok átalakítása kollázs, montázs, vagy átfestéssel. (Projektálás.)
- › Maszk alkotása.(„Külső: mások milyennek láthatnak,”elvárt énkép”. Belső:”milyen a maszk belülről? Szerepek. Harag és megbocsátás.)
- › Műelemzési gyakorlatok. Különbéféle lelki tartalmak megjelenése a műalkotásokban és a befogadóban a műalkotások hatására.
- › Zenei élmény képi feldolgozása, megjelenítése. Szabad asszociációk.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Követelmény:

- A foglalkozásokon való részvétel és az ott készült alkotások megléte az aláírás feltételei.
- Az órákon elhangzott, vagy feldolgozott témákhoz, gondolatok valamelyikéhez, illetve az alkotás közbeni sajátélményekhez kapcsolódóan írjon egy rövid esszét! A gyakorlati jegyet ennek és a fentiek eredményeképpen alakítjuk ki.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező/ajánlott irodalom

A grafikus kifejezőmód szerepe pszichotikus betegek diagnózisában és terápiájában. Trixler Mátyás, Tényi

- Tamás, Gáti Ágnes. *Psychiat Hung* 2000, 15(4):479-482
- Bagdy E.: A nonverbális pszichoterápiák. In: *Nonverbális pszichoterápiák*. Szerk. Juhász S. Animula Kiadó, Budapest.
- Jakab Irén: *Kifejezés a pszichiátriában*.
- Feuer Mária: *A gyermekrajzok fejlődéslélektana*. Akadémia Kiadó, Budapest, 2000.
- Gerő Zsuzsa (2003): *A gyermekrajzok esztétikuma*, Budapest, Flaccus Kiadó
- Halász László: *Művészetpszichológia*. Gondolat, 1983.
- Hárdi István: *A dinamikus rajzvizsgálat*. Medicina Kiadó, Budapest, 1983.
- Hermann István: *A művészi élmény befogadása. A vizuális kultúráról*. Bp. Kossuth K. 1982.
- Malchiodi, Cathy (2003): *A gyermekrajzok megértése*, Budapest, Animula
- Mérei Ferenc-V. Binét Ágnes (1970): *Gyermekelektan*, Budapest, (1993) Gondolat Kiadó
- Nagy Erika (1998): *Az alkotó tevékenység folyamata, kreativitás a gyermekrajzokban*. In: *Fejlesztő pedagógia*. 9. évfolyam 6. szám p. 46-49.
- Poszler György: *Katarzis és kultúra: Tanulmányok az esztétikai nevelés köréből*. Tankönyvkiadó, Bp. 1980.
- Sándor Éva-Horváth Péter (1995) *Képzőművészeti pedagógiai terápia*. Budapest. ELTE Gyógypedagógiai Főiskolai Kar
- Sándor Éva (1996) *Képzőművészeti pedagógiai terápia*. In: *Fejlesztő pedagógia*. 7. évfolyam 1. szám. p.48-59.
- Sehringer, Wolfgang-Wass Zoltán (szerk.) (2005): *Lelki folyamatok dinamikája*. Budapest, Flaccus Kiadó
- Székácsné Vida Mária: *A művészeti nevelés hatásrendszere*. Akadémiai Kiadó, Bp. 1980.
- Takács Bernadett (2001): *Gyermek-játék-terápia*, Budapest, Okker Kiadói Kft
- Vass Zoltán: *A rajzvizsgálat pszichológiai alapjai*. Flaccus Kiadó, Budapest, 2003.

Győr, 2021. szeptember 1. PaedDr. Borbély Károly sk.
művészetterapeuta,

festőművész